

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8136/2024
17.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петковић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Миодраг Раданчић, адвокат из ..., и ВВ из села ..., чији је пуномоћник Далиборка Раданчић, адвокат из ..., ради престанка стварне службености, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 935/23 од 23.11.2023. године, у седници одржаној 17.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 935/23 од 23.11.2023. године, тако што **СЕ ОДБИЈАЈУ** као неосноване жалбе тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Књажевцу П 4/2021 од 23.12.2022. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужилци на име наканде трошкова ревизијског поступка солидарно исплате 59.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу П 4/2021 од 23.12.2022. године, усвојен је тужбени захтев па је укинута туженима право службености пролажења пешице преко послужне к.п. .. КО Књажевац, власништво тужиле, у мерама и границама ближе описаним у ставовима првом и другом изреке и обавезани су тужени да тужилци на име наканде трошкова парничног поступка солидарно исплате 130.800,00 динара, са законском затезном каматом од правноснажности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 935/23 од 23.11.2023. године, првостепена пресуда је преиначена, тако што је тужбени захтев одбијен као неоснован и обавезана тужилца да туженима, на име наканде трошкова парничног поступка исплати по 89.830,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и одбијени захтеви тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је власник к.п. бр. ..., тужени ББ је власник к.п. бр. ..., а његова ћерка, тужена ВВ је власник к.п. бр. ..., сви са обимом удела од 1/1. На кат. парц. тужиље налази се пешачка стаза која има излаз на улицу ... коју користе тужени како би дошли до својих парцела и то тужени ББ од 1986. а његова ћерка од рођења. Уговором о купопродаји непокретности и преносу права трајног коришћења закљученог између ГГ, као продавца и овде туженог ББ и ДД (његове сада пок. супруге), као купаца, овереним пред Општинским судом у Књажевцу Ов. бр. 2246/86 од 31.12.1986. године, продавац је купцима продала право трајног коришћења к.п. .. и породичну стамбену зграду површине 94 м² на тој парцели. У уговору је наведено да купци имају излаз на улицу ..., ширине 1,5 м и дужине 20 м, а да остали део дворишта има излаз на улицу Према наводима туженог ББ, спорни пешачки пролаз из улице ... користи повремено, углавном за утовар огревног дрвета и одређених кућних ствари због већег габарита, а тужена ВВ повремено, када дође из иностранства. Према налазу и мишљењу судског вештака геодетске струке, спорна пешачка стаза се налази у јужном делу тужилине парцеле бр. ..., правоугаоног је облика, дужине 16,85 м и ширине 1,50 м, у датим мерама и границама. Површина спорне пешачке стазе износи 25 м². Према налазу и мишљењу судског вештака саобраћајне струке, спорни пешачки пролаз простире се у паду све до дворишта испред кућа тужених. До дела куће у власништву туженог ББ на к.п. бр. .. може се доћи и из улице ... и то преко капије ширине 1м и пролаза са северне стране до улаза у део куће туженог, као и преко улаза у подрум ширине 1,67м, који се налази испод дела куће у власништву туженог, док до дворишта испред улаза у део куће тужених ББ и ВВ са западне стране постоји пролаз са јужне стране из улице ... ширине 0,8 м, који почиње од капије и простире се дуж једне стране дела куће тужене ВВ до дворишта испред улаза у део куће тужене ВВ и ББ на к.п. бр. ... У улици ... испред самих улаза у дворишта тужених, на коловозу постоје обележени паркинг простори.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио материјално право из члана 49. став 1, члана 50. став 1. и члана 58. став 2. Закона о основама својинскоправних односа и оценио да је тужбени захтев за престанак стварне службености основан.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев одбио као неоснован. Према датим разлозима, тужила није доказала да су се од момента установљавања стварне службене пролаза спорном пешачком стазом кроз њену парцелу промениле околности које би оправдавале престанак службености, јер из уговора о купопродаји непокретности и преноса права трајног коришћења од 31.12.1986. године произлази да је улица ... и улаз на кат.парцеле тужених са те улице постојао и у моменту установљавања права службености пролаза у корист туженог ББ и његове супруге, а потом и тужене ВВ.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиле указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Чалном 49. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да је стварна службеност право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро) или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности. Чалном 58. став 2. истог закона порписано је да власник послужног добра може захтевати да престане право стварне службености када она постане непотребна за коришћење повласног добра или кад престане други разлог због кога је она заснована.

Оценом изведених доказа, заснованом на писаним доказима у списима, исказима парничних странака, увиђајем на лицу места и вештачењем од стране судских вештака геодетске и саобраћајне струке утврђено је да тужени поред спорног пролаза преко парцеле тужиле из улице ... до улаза у своја дворишта имају и улаз непосредно из улице ..., према којој имају две капије за улаз пешака, испред улаза у дворишта тужених на коловозу постоје обележени паркинг простори, а тужени ББ у приземљу своје куће има и подрум у који се улази једино са улице ..., непосредно са тротоара. Из наведеног произлази да туженима није неопходан спорни пролаз за долажење до њихових дворишта из ул. ... преко парцеле тужиле и да тужени пролажењем спорним простором преко парцеле тужиле непотребно оптерећују њену парцелу, јер у своја дворишта могу ући и из ул. Поред наведеног, по оцени Врховног суда, не може се прихватити као правилно становиште другостепеног суда да је стварна службеност проласка преко тужилине парцеле уставновљена у корист тужених уговором о купопродаји непокретности од 31.12.1986. године и да је тужилца требало да докаже постојање промењених околности које би оправдавале престанак службености. Ово због тога што продавац из тог уговора ГГ није била власник послужног добра, па тим уговором није могла у корист тужених уговорити стварну службеност пролаза преко тужилине кат. парцеле ради доласка до својих парцела, тим пре што стварна службеност није уписана у Катастру непокретности у ЛН .. КО Књажевац. Следом наведеног и по оцени Врховног суда стекли су се неопходни законски услови за престанак права пролаза тужених преко парцеле тужиле, како је то правилно оценио првостепени суд.

Из наведених разлога Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, ставом првим изреке преиначио другостепену пресуду тако што је одбио, као неосновану жалбу тужених и потврдио првостепену пресуду.

Тужилци према успеху ревизијском поступку, применом одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, у границама постављеног и одређеног захтева у укупном износу од 59.000,00 динара и то: за састав ревизије у 49.500,00 динара, применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и судске таксе на ревизију 3.800,00 динара и на одлуку о ревизији 5.800,00 динара, према Таксеној тарифи Закона о судским таксама. Из наведених разлога, применом члана 165. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**